

Presă și informare

Curtea de Justiție a Uniunii Europene
COMUNICAT DE PRESĂ nr. 18/13
Luxemburg, 26 februarie 2013

Hotărârea în cauza C-11/11
Air France SA/Heinz-Gerke Folkerts și Luz-Tereza Folkerts

Pasagerii unui zbor cu legătură directă trebuie să fie despăgubiți în cazul în care zborul lor ajunge la destinația finală cu o întârziere egală sau mai mare de trei ore

Faptul că întârzierea zborului inițial nu a depășit pragurile impuse de dreptul Uniunii nu are incidență asupra dreptului la compensație

Regulamentul în materie de compensare și de asistență a pasagerilor¹ le acordă, în principiu, acestora asistență în timpul întârzierii zborului lor. Pe de altă parte, în Hotărârea Sturgeon² Curtea de Justiție a apreciat că pasagerii al căror zbor a fost întârziat pot de asemenea să fie despăgubiți, chiar dacă acest drept nu este acordat expres de regulament decât în cazul în care zborurile sunt anulate, iar pasagerii ajung la destinația finală după trei ore sau mai mult față de sosirea prevăzută. O astfel de compensație forfetară, într-un quantum cuprins între 250 de euro și 600 de euro în funcție de distanța de zbor, este determinată de ultima destinație unde pasagerul urmează să sosească după ora prevăzută.

Doamna Folkerts avea o rezervare pentru un zbor din Bremen (Germania) la Asuncion (Paraguay), via Paris (Franța) și São Paulo (Brazilia). Zborul din Bremen cu destinația Paris, efectuat de compania Air France, a avut o întârziere la plecare, iar avionul a decolat cu o întârziere de circa două ore și jumătate față de ora de plecare prevăzută. În consecință, doamna Folkerts a pierdut zborul de legătură la Paris spre São Paulo, asigurat tot de Air France, care a transferat astfel această rezervare la un zbor ulterior pentru aceeași destinație. Ca urmare a sosirii sale cu întârziere la São Paulo, doamna Folkerts a pierdut zborul de legătură spre Asunción prevăzut inițial și a ajuns la această destinație cu o întârziere de 11 ore față de ora de sosire prevăzută.

Întrucât Air France a fost obligată să plătească doamnei Folkerts daune interese, inclusiv, printre altele, o sumă de 600 de euro în temeiul regulamentului, această companie a formulat o cale de atac în fața Bundesgerichtshof (Curtea Federală de Justiție germană). Această instanță solicită Curții de Justiție să stabilească dacă pasagerul aerian poate fi despăgubit în cazul în care zborul său a avut, la plecare, o întârziere mai mică de trei ore, dar a ajuns la destinația finală cu o întârziere egală sau mai mare de trei ore față de ora de sosire prevăzută inițial.

În hotărârea pronunțată astăzi, Curtea amintește mai întâi faptul că regulamentul are ca obiect acordarea unor drepturi minime pasagerilor aerieni atunci când aceștia din urmă sunt confrunțați cu trei tipuri de situații distincte: în cazul în care li se refuză îmbarcarea împotriva voinței lor, în cazul în care zborul este anulat și, în sfârșit, în cazul în care zborul este întârziat.

În continuare, Curtea face trimitere la jurisprudența sa potrivit căreia pasagerii zborurilor întârziate care sunt afectați de o întârziere prelungită – și anume cu o durată egală sau mai mare de trei ore – dispun de un drept la compensație, la fel ca pasagerii al căror zbor inițial a fost anulat și cărora operatorul de transport aerian nu este în măsură să le propună o redirecționare în condițiile prevăzute de regulament, dat fiind că sunt afectați de o pierdere de timp ireversibilă și, prin

¹ Regulamentul (CE) nr. 261/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 februarie 2004 de stabilire a unor norme comune în materie de compensare și de asistență a pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 295/91 (JO L 46, p. 1, Ediție specială, 07/vol. 12, p. 218).

² Hotărârea Curții pronunțată la 19 noiembrie 2009 în cauzele conexe [C-402/07](#) și [C-432/07](#), Sturgeon/Condor Flugdienst GmbH și Böck și alții/Air France SA; a se vedea de asemenea CP nr. [102/09](#).

urmare, de o neplăcere similară (Hotărârea Sturgeon, Nelson³). Având în vedere că, în ceea ce privește zborurile întârziate, această neplăcere se materializează la sosirea la destinația finală, întârzierea trebuie să se aprecieze în raport cu ora de sosire prevăzută la această destinație, și anume destinația ultimului zbor.

Prin urmare, în cazul unui zbor cu legătură directă, compensația forfetară trebuie să fie apreciată în funcție de întârzierea constatată în raport cu ora de sosire prevăzută la destinația finală, înțeleasă ca destinație a ultimului zbor efectuat de pasagerul în cauză.

O soluție contrară ar constitui o diferență de tratament nejustificată, în măsura în care ar presupune ca pasagerii zborurilor care au o întârziere la sosirea la destinația finală de trei ore sau mai mult față de ora de sosire prevăzută să fie tratați diferit după cum întârzierea zborului lor în raport cu ora de plecare prevăzută a depășit sau nu a depășit limitele prevăzute de regulament, în condițiile în care neplăcerea care le-a fost cauzată printr-o pierdere de timp ireversibilă este identică.

Curtea precizează în această privință că compensația forfetară la care are dreptul pasagerul în temeiul regulamentului, în cazul în care zborul său ajunge la destinația finală cu o întârziere egală sau mai mare de trei ore față de ora de sosire prevăzută, nu este condiționată de respectarea condițiilor care dau naștere dreptului la măsuri de asistență și de deservire, acestea impunându-se în cazul întârzierii zborului la plecare.

În ceea ce privește consecințele financiare pentru operatorii de transport aerian, Curtea arată că astfel de consecințe pot fi atenuate, mai întâi, în cazul în care operatorul de transport aerian poate face dovada că întârzierea prelungită este cauzată de împrejurări excepționale care nu au putut fi evitate în pofida adoptării tuturor măsurilor posibile, cu alte cuvinte, împrejurări care scapă de sub controlul efectiv al operatorului de transport aerian (Hotărârea Wallentin-Hermann⁴). În continuare, obligațiile achitate în temeiul regulamentului nu aduc atingere dreptului operatorilor de transport de a pretinde compensații de la orice persoană care a cauzat întârzierea, inclusiv de la părți terțe (Hotărârea Nelson și alții). În sfârșit, cuantumul compensației, stabilit la 250 de euro, la 400 de euro și la 600 de euro în funcție de distanța zborurilor respective, mai poate fi redus cu 50 %, conform regulamentului, atunci când întârzierea este, în cazul unui zbor de peste 3 500 de kilometri, mai mică de patru ore. Curtea amintește de asemenea că obiectivul de protecție a consumatorilor și, așadar, a pasagerilor aerieni, poate justifica consecințe economice negative, chiar considerabile, pentru anumiți operatori economici.

În consecință, Curtea răspunde că **pasagerul unui zbor cu legătură directă trebuie despăgubit în cazul în care a avut, la plecare, o întârziere inferioară pragurilor stabilite de regulament, dar a ajuns la destinația finală cu o întârziere egală sau mai mare de trei ore față de ora de sosire prevăzută. Astfel, această compensație nu este condiționată de existența unei întârzieri la plecare.**

MENȚIUNE: Trimiterea preliminară permite instanțelor din statele membre ca, în cadrul unui litigiu cu care sunt sesizate, să adreseze Curții întrebări cu privire la interpretarea dreptului Uniunii sau la validitatea unui act al Uniunii. Curtea nu soluționează litigiul național. Instanța națională are obligația de a soluționa cauza conform deciziei Curții. Această decizie este obligatorie, în egală măsură, pentru celelalte instanțe naționale care sunt sesizate cu o problemă similară.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral](#) al hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 3708

Imagini de la pronunțarea hotărârii sunt disponibile pe „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106

³ Hotărârea Curții pronunțată la 23 octombrie 2012 în cauzele conexate Nelson și alții/Deutsche Lufthansa AG și TUI Travel și alții/Civil Aviation Authority ([C-581/10](#) și [C-629/10](#)); a se vedea de asemenea CP nr. [135/12](#).

⁴ Hotărârea Curții pronunțată la 22 decembrie 2008 în cauza Friederike Wallentin-Hermann/Alitalia ([C-549/07](#)); a se vedea de asemenea CP nr. [100/08](#).